

نگاهی به دهمین
دو سالانه ملی نگارگری ایران

نگاره اصیل

خاستگاه هنر و هویت

رشد آموزش هنر

عشق، صبر و ریاضت است؛ در حالی که در روزگار فعلی، موضوع اقتصاد هنر باعث گرایش جوانان به کارهایی شده است که زود به نتیجه می‌رسند و کارها خالی از خلاقیت شده‌اند». استاد تجویدی شناختن ادبیات و تاریخ ایران را لازمه کار هنری و به‌ویژه نگارگری می‌داند و اذعان می‌دارد که «در این دوسالانه می‌بینیم که برخی از آثار هخامنشی استفاده کرده‌اند اما کاملاً مشخص است که با این موضوع ناآشنا هستند». ویژگی بارز آثار دوسالانه، تذهیب‌های فاخر است اما یکنواختی آثار و تکرار نیز در تابلوهای به نمایش درآمده مشهود است. آسیبی که اهل نگارگری از آن یاد می‌کنند، عرضه آثار جدی و نفیس در دبی و کشور ترکیه است. در واقع، به اقتضای ضرورت‌های اقتصادی و در شرایط نبود حمایت داخلی، هنرمندان به دنبال بازارهای هنری مناسب می‌روند. تأکید مهم سینا پوریا، داور دوسالانه، بر این است که در نگارگری «طراحی خوب مهم‌ترین پایه و اساس آفرینش یک اثر خوب و ماندگار است و ابتدا باید طراحی یک اثر مطلوب و صحیح باشد. سپس می‌توانیم به تکنیک، پرداز و ... بپردازیم». نگارگری هنری است که ریشه‌های فرهنگی و هویتی قوم ایرانی در آیین آن به خوبی تجلی می‌یابد. به همین دلیل، برگزاری دوسالانه‌های ملی نگارگری همواره مغتنم و مورد نیاز جامعه و مخاطبان هنری است. برای دبیران هنر این نکته ارزش مضاعف می‌یابد؛ زیرا انتقال ارزش‌های هنری نگارگری به دانش‌آموزان همواره وظیفه اصلی آنان بوده است. از سوی دیگر، تابلوهای نگارگری در شاخه‌های تذهیب، تشعیر، گل و مرغ، نقاشی ایرانی و سیاه‌قلم دستمایه لازم را برای غنی کردن مباحث کلاس در اختیار دبیران قرار می‌دهد. در این بخش، با هدف آشنا کردن بیشتر مخاطبان گرامی، تعدادی از تابلوهای هنری دهمین دوسالانه نگارگری ارائه می‌شود.

نگارگری، مشخصه ممتاز هنر ایرانی

نگارگری ایرانی از هنرهای ریشه‌دار و بومی است که بعد از انقلاب اسلامی گسترش خیره‌کننده‌ای داشته است. اقبال جوانان و به‌ویژه بانوان به این رشته فراگیر درخور تحسین است. تداوم و استمرار این هنر در بستر تاریخ از ویژگی‌های مهم آن است. به همین دلیل، می‌توان آن را در روندی پژوهشی مورد مطالعه قرار داد و تحولات و دگرگونی‌هایش را بررسی کرد؛ تحولاتی که متناسب با تغییرات اجتماعی و فرهنگی مابهازایی در ارائه این هنر از خود به‌جای می‌گذارد. کما اینکه در دوسالانه دهم، برخی از این تحولات هنری و ارزشی قابل‌ملاحظه است. در این دوسالانه، شناخت بهتر «مکتب نگارگری تهران» با محدودیت‌های تجویدی اساس کار قرار گرفته است؛ مکتبی که محمل هنری آن «مدرسه صنایع قدیمه» بوده و دست‌اندرکاران با برگزاری نمایشگاه در محل اولیه آن مدرسه، سعی داشته‌اند آن را از سطح یک خاطره و اتفاق تاریخی به جریان هنری در نگارگری تبدیل کنند. بدیهی است پژوهش بیشتر در مورد «مدرسه صنایع قدیمه» و هنرمندان اصلی و تأثیرگذار آن ضرورت دارد. آثار به نمایش درآمده در این دوسالانه از میان هزار اثر انتخاب شده‌اند. این نکته رشد کمی و اقبال جوانان به نگارگری را نیز آیین‌داری می‌کند. البته مسئولان اذعان داشته‌اند که در بخش «پرتره‌سازی به شیوه نگارگری» یا «واقع‌گرایی با تکنیک‌های نگارگری» اثر درخور توجهی به دبیرخانه نرسیده و همین امر منجر به حذف چنین بخش‌هایی شده است. نگارگری و زیررشته‌های اصلی آن فرصتی مغتنم برای شناسایی ریشه‌های هنرهای سنتی و آیین‌های ایرانی فراهم می‌کند. این هنر، هنری مستقل است که روزگاری در کنار هنر «کتابت» بهترین شکل تکامل خود را تجربه کرده است. بنا به گفته استاد علی‌اصغر تجویدی، داور دوسالانه، «نگارگری هنر

نام هنرمند: رجیبی

نام هنرمند: رضا بدرالسماء

نام هنرمند: سهیلا لشکری

نام هنرمند: سلینا پوریا

نام هنرمند: فرشاد رحمانی

نام هنرمند: رضا پدرالسماء

نام هنرمند: نسیم براتی

نام هنرمند: بهنام شریف